

VATAS-POSTI

Vatasten sukuseura ry

Jäsenlehti n:o 13, huhtikuu 2017

Joutsenolaisen Ukko Remeksen tuotantoa eri aikakausilta. Ensimmäinen on tehty parivuotiaana ja toinen 6-vuotiaana. Molemmat teokset löytyvät mummolan seinältä.

Kannen kuva *Tekolammen rannalla* liittyy sivulta neljä alkavaan Maija Rautavan muistelukirjoitukseen Luapotin Kaisasta. Kuvassa vasemmalla Kaisa Meriläinen, tyttäret Tyyne ja Anna, keskellä tuntematon henkilö ja oikealla opettajatar Maria Riikonen. Edessä opettaja Herman Niskanen. Taustalla tekolampi ja mylly.

Lehteä toimittaa Vatasten sukuseuran tiedotusryhmä: Jukka Hirvonen, Aino Kurvinen, Anneli Saarinen ja Kari Vatanen

Painopaikka: Saimaprint Oy

Puheenjohtajan palsta

Kevättä ilmassa ja kesää kohti

Kirjoitan tätä maaliskuun 31. päivänä ja kello on jo siirretty kesäaikaan.

Vuosi sitten kirjoitin talven olleen ilmoiltaan vaihtelevan. Se taitaa olla jo enemmän sääntö kuin poikkeus. Etelässä ei oikein lunta riittänyt suksen alle, mutta täällä Uskalissa on saanut kuntoilla kyllä lumikolankin kanssa mielestäni riittävästi.

Hallitus piti kokouksensa 11.3.

Sukuseuran hallitus kokoontui Jyväskylässä. Vahvistuksena oli henkilöitä tiedotusryhmästä sekä DNA- ja sukututkimuksen piiristä.

Maarit oli tehnyt kokoukselle hyvät järjestelyt ja ansaitsee meidän kaikkien paikalla olleiden kiitokset.

Hallitus teki puheenjohtajan mielestä tulevaisuuteen vaikuttavia päätöksiä, normaalien käytännön asioiden lisäksi.

Hyväksyttiin vuosikertomus ja tilinpäätös viime vuodelta sukukokoukselle esitettäväksi.

Ryhdytään suunnittelemaan sukukirjaa joka alkaa sukumme varhaisista ajoista. Saimme sitä suunnittelemaan hyvän työryhmän ”omasta joukosta”.

Päätettiin seuraavan sukukokouksen ja -juhlan aika ja paikka. Kokoonnumme la 15.9.2018 Kuopiossa, Kylpylähotelli Rauhalahdessa. Tapaamistamme suunnittelemaan nimettiin työryhmä.

Lisäksi esillä olivat mm. suku- ja DNA-tutkimukset, Vatas-posti ja uudet nettisivut. Tekijät saivat sukuseuran hyväksi tekemästään työstä aiheelliset kiitokset.

Nettisivujen uudistamisessa tiedotusryhmän uusi jäsen, Kari Vatanen, on tehnyt suuren työn ja hän ansaitsee kiitoksemme.

Olkaa hyvät ja käykää tutustumassa uusiin nettisivuihimme ja antakaa palautetta.

Vatas – kintaat, tekijänään Leena Vatanen, voitti ylivoimaisesti Sukulapaskilpailun viime vuonna.

Nyt, ajalla 28.4. - 30.9.2017, on mahdollisuus ihailta taas käsityötaitoa Punkaharjulla, Suomen Metsämuseo Lustossa. Siellä on nähtävänä Sanna Vatasen Virkattuja Moottorisahoja. Käykää katsomassa jos liikutte siellä päin. Kannattaa varmasti tehdä vähän mutkaakin tarvittaessa.

Tiedotusryhmämme, kuten koko sukuseuramme, toivoo teiltä jäseniltämme tallennettavaa aineistoa. Oma lehtemme Vatas-posti ja kirjamme kaipaavat kovasti tietoa ja tallennuksia eletystä elämästä. Toivotaan valokuvia tietoineen, juttuja niin pitkiä kuin lyhyitäkin.

Minäkin tuskailen tämän kirjoitukseni kanssa, kun on taas kirjoittaminen edessä. Jos vielä päästäisin mieleeni mahdolliset kirjoitusvirheet ja kaikki kirjoittamisten oikeellisuudet, niin tämä jäisi valkeaksi paperiksi.

Sovitaan, että laitamme rohkeasti muistomme kirjoitettuun muotoon. Näin saamme ne tallennettua meidän kaikkien iloksi ja myös tulevia sukupolvia varten.

Teille hyvää kevättä ja kesää toivottaen

Kyösti Vatanen

Luapotin Kaisa (1876-1955)

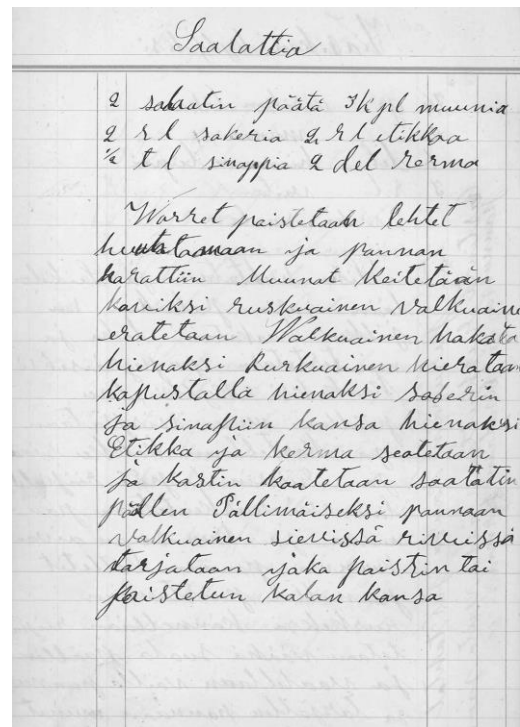

Mummoni **Kaisa Meriläinen** (s. Vatanen) syntyi Tuupovaaran Pomilossa 8.6.1876 **Tuomas** ja **Kaisa** (s. Tarvainen) **Vatasen** toisena lapsena. Mummolla oli vain kolme sisarusta: **Pekka** (1874-1957, Konnunniemen Ukko-Pekka), **Olli** (1878-1950, Pomilon Olli) ja **Maria** (1881-1965, Määttäsen Maikki). Tuomas-isä kuoli 31-vuotiaana 1881 karjanostomatkalla Enossa luultavasti suolisolmuun. Nuori leskiäiti jätti pienet lapsensa Pomiloon mummoni ollessa kahdeksan vanha ja avioitui **Mikko Koljosen** kanssa. Lapset aikuistuiivat Pomilossa **Pietari**-sedän ja **Marian** hoivissa. Lapseton pariskunta oli heille oikea setä ja täti, Mariakin oli sukuaan Tarvainen.

Mummo oli luku- ja kirjoitustaitoinen. Keittokurssin reseptivihko vuodelta 1896 on tallella ja muutamia kirjeitä myöhemmältä ajalta. Kurssista on hieno valokuva ja muistovihko, jota on täytetty vielä naimisissa ollessa. Erään kirjeensä Sortavalaan tyttärelleen **Annalle** hän aloittaa näin: "En tirppanna olla kirjottamatak, kun....".

Keittokurssilla vuonna 1896. Kaisa Meriläinen ylhäällä toinen vasemmalta.

Kaisa avioitui 15.3.1897 serkkunsa **Pekka Meriläisen** (1873-1934) kanssa ja muutti emännäksi naapurikylään Herajärven Laapottiin. Hänen miehensä isällä **Iisakilla** oli ollut vaimona Kaisan isävainajan sisar **Riitta**. Jouluaattona 1876 Riitta oli synnyttänyt kaksoset. Äidin kaima pikku-**Riitta** menehtyi tammikuussa, samoin myös äiti. Eloon jäänyt **Juho** vietiin lampaannahkoihin Pomiloon uunin kupeeseen. Juho selvisi hengissä ja hänestä tuli suvun ensimmäinen ylioppilas. Elämäntyönsä hän teki Karjala-lehden ulkomaanosaston toimittajana Viipurissa.

Pekka Meriläinen (1873-1934).

20-vuotiaalla mummollani alkoi suuren talon emännys ja usein isännyskin renkien avustamana. Pekka-puoliso oli käynyt Ilomantsin kansakoulun kiitettävien arvosanoin ja Pohjois-Karjalan kansanopiston. Hänestä tuli käytetty voima monissa luottamustoimissa, jotka veivät usein pois kotitöiden ääreltä. Laapotissa oli väkeä ja suuri karja. Iisakki eli vielä ja hänen veljensä mykkä-**Heikki**, Juho oli lukiolainen ja piikoja ja renkejä oli useita. Kaisan ja Pekan lapsiluku kohosi korkeaksi: **Tyine Maria** (s. 1898), **Anna** (s. 1899),

kaksoset **Hilda Katri** ja **Aino Esteri** (s. 1902) elivät viisi kuukautta. **Pekka Ilmari Kalervo** syntyi 1903, **Juho Eevert** 1905, **Väinö Iisakki** 1906, **Aino Tellervo** 1912, **Hilja Katri** 1915 ja isäni **Veli Tuomas** 1919. Kun löysin Tyine-tätini hääkutsun, huomasin, että mummo oli odottanut kuudennella kuulla isääni tyttärensä vihkiäisissä. Tyynellä itsellään oli jo kaksi tytärtä, kun mummo synnytti vielä 1924 **Eino Heikin** 48-vuotiaana. Heikki oli kehitysvammainen ja mummo hoiti häntä suurella rakkaudella. Heikki menehtyi tammikuussa 1939 keuhkokuumeeseen.

1920-luku toi mummolle lisää huollettavia. Tyine-tytär miehineen lähti kolmeksi vuodeksi Amerikkaan tilarahoja tienamaan ja tyttäret **Aune** (s. 1920), **Helvi** (s. 1923) ja **Elsa** (s. 1926) tuotiin Laapottiin mummon hoitoon. Sota-aikana Laapotissa oli Väinön perhettä. **Eine**-miniä synnytti marraskuussa 1941 pojan, joka kuoli tammikuussa. Vieraskirjan mukaan kauniit hautajaiset sukulaisten kesken pidettiin "pikku-Jussille", samoin kuin Heikillekin aiemmin. Väinön ja Einen **Seppo**-poika (s. 1939) oli myös Laapotissa sodan jälkeen useita vuosia, kunnes tuli aika pyrkiä oppikouluun Helsingissä. Kun äitini tuli miniäksi 12.11.1946, talossa asui väliaikaisesti mummon sisarpuoli miehineen; heidän kotinsa Korpiselässä oli jäänyt rajan taakse. Isän Jussi-veli ja kauan talossa ollut palvelija-Anni olivat vakituista väkeä. Sota-aikaan kuuluivat myös työvelvollisuustyöt ja inkeriläinen **Maria Homenko** poikineen. Inkeriläiset mummo luovutti raskain sydämin. Taisi aavistaa heidän kohtalonsa.

Mummon tullessa emännäksi veljekset Pekka ja Juho omistivat myös viereisen Juhola-tilan (Alapiha). Maata oli paljon, mutta oli myös menoja. Vuonna 1898 taloa jatkettiin 17-metriseksi. Juho opiskeli jo Helsingissä ja kirjoitti veljelleen: "Menkää talveksi Alapihaan, kun uunit eivät näytä valmistuvan ja teillä on pieni lapsikin". Nämä tilat veljekset jakoivat sopimuskirjalla 1925: Pekka sai Laapotin ja

Juho Alapihan. Juho asui Viipurissa **Alma-**rouvan ja **Toini**-tyttären kanssa ja hoiti tilan viljelyä sieltä käsin. Irtaimiston jakoa tehtiin kauan, mutta jakokirjan mukaan pieninkin esine löysi kotinsa; ilmapuntari ja morttelikin, josta on ensimmäinen maininta vuoden 1893 perukirjassa.

Ensimmäinen valokuva Laapotista on vuoden 1910 paikkeilta. Talo on mitoiltaan sopusuhtainen, räystäslaudoissa pääskynpyrstöt ja ikkunoissa hillityt karjalaistyylliset koristeleikkaukset onnea tuottavine vinoneliöineen. Kivijalkaan on ukki lohkonut kivet. Tupaan tultiin arkieteisen kautta. Heti vasemmalla oli valtaisa uuni, jonka päälle mahtui useita nukkujia. Oli pöytä, penkit, sänkyjä, rukkeja, kangaspuut, höyläpenkki nikarruskaluineen. Orressa riippuivat kessuniput ja kuivuivat reenjalakset käyrään muotoonsa. Naulakosta löysivät paikkansa karvahatut, takit ja metsästysaseet. Mattoja, verhoja ja pöytäliinoja ei tuvassa pidetty. Tuvan hirret oli tuotu 1850-luvulla Kontiolahden puolelta Uramon salolta. Kaskiviljelystä johtuen Tuupovaaran metsissä ei ollut tukkipuita. Tupa oli musta päreenpoltosta, katto varsinkin. Etukammarissa tarjottiin vieraille kahvit ja ruoka, toisessa kammarissa nukkui isäntäväki. Vielä oli sali, takakammari, tampuuri ja vierasvisti.

Laapotti n. vuonna 1910.

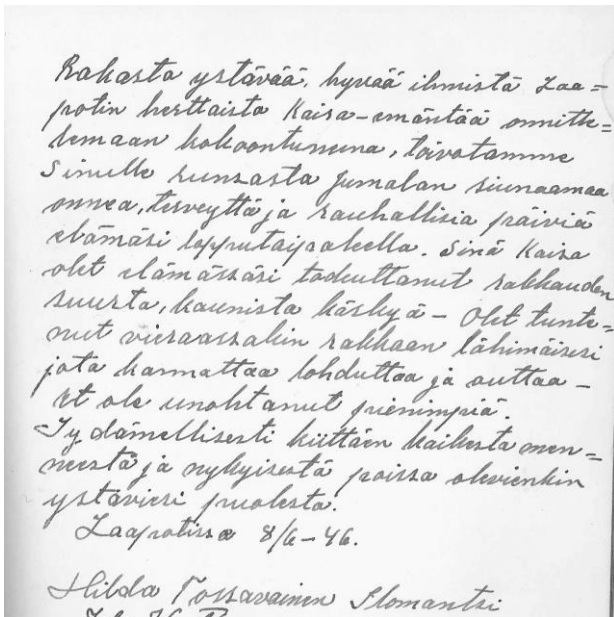
Jouluna Laapotin tuvassa 1920-luvulla.

Salissa oli juhlavampi tunnelma: valkoiseksi rapattu uuni, vaaleat verhot ja liinat sekä paljon ruukkukukkia. Helvi-serkkuni muistaa erityisesti runkoruusut ja -verenpisarat. Valokuvissa näkyy tuonenkielo, hienohelma ja maatiaispelakuut. Itse muistan kliivian, amaryllikset ja valkotupsukin, jonka nimeä en silloin tiennyt. Tohvelikukasta poksautein rikki pulleita kukkia ja sain siitä mummolta toruja.

Ulkona oli Maikki-sisaren suunnittelema puutarha: lehtimaja siperianhernepensaista, violetti ja valkoinen syreeni, vaahtera ja lehtikuuset, juhannus- ja mökinruusu, rusopajuangervo ja pihlaja-angervo. Perennat kukkivat monissa väreissä. Oli sininen ja valkoinen lupiini, akileijat, rusopäivänlilja, "keisarinkruunu", kuolanpioni ja huumaavasti tuoksuva jalopioni.

Huonekaluista osa meni jaossa Alapihaan, mutta lisäksi ootrattu "lahvipiironki" ja samanvärinen emännänpiironki jäivät Laapottiin. Mummon piirongin pohjapaperin alta löytyi 60 vuotta piilossa ollut lottahuivi.

Piirongin päällä oli "ryssänpeili" ja seinällä taulu "Rukoile ja tee työtä". Oli myös kirjottuja huoneentauluja, kuten "Sortumatta souda, vaikk' ois vastatuulta". 1920-luvun lopulla puuseppämestari Haapalainen Viipurista valmisti talossa asuen taidokkaan kaluston, johon kuului "lahvipöytä", kuusi tuolia, kiikkutuoli, sivusta vedettävä puusohva, matala kaappi ja korkea astiasenkki. Helvi-serkkuni oli pieni ja katseli lumoutuneena maalaamista; ensin tammea matkiva maali, märkään maaliin kaarevat vedot kammalla ja lopuksi pieniä huitaisuja nahanpalasen kärjellä. Kun mummo 8.6.1946 täytti 70 vuotta, hankkivat lapset lahjaksi pöydän, neljä tuolia, nojatuoliparin ja pehmustetun kiikkutuolin. Sodan jälkeen Kansanhuoltoministeriö säännösti valmistusta: tuolit ovat kevyesti tehdyt, verhoilu paperinarukankaasta ja pellavaisesta pöytäliinasta.

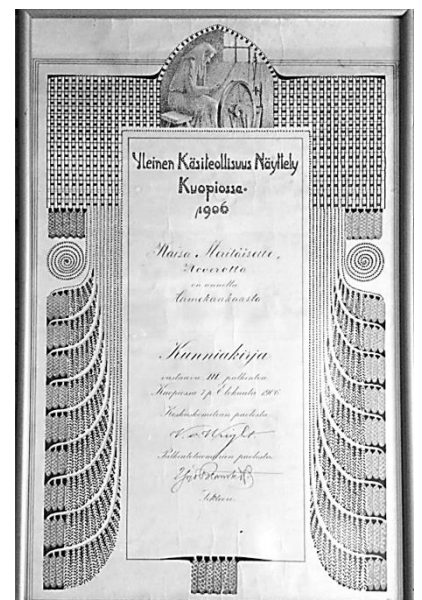
Pihan rakennuksiin kuului kalliolla seisova aitta: yhden oven takana jyvät, toisen lihat, kolmannessa nukuttiin kahdessa kerroksessa. Vastapäätä taloa oli hirsinen navetta ja tanhua ajosiltoineen. Navetan takana oli ukkini taitavasti valmistama kookas kivijalka, uuden navetan alku. Ukin äkillinen menehtyminen 1934 romutti rakennushaaveet. Metsässä törmää vieläkin paksun sammaleen peittämiin

valmiiksi lohkottuihin kiviin. Pihamaata rajasivat neliön muotoon kärryliiteri ja sitä vastapäätä usean hevosen talli halkoliiteri jatkonaan. Liiteri sai olla 1930-taitteessa liiterinä "kärrylle". Talossa oli auto muutamien vuosien ajan, kuljettajana toimi 1903 syntynyt Pekka. Hevosten ajokärryillehän liiteri oli tehty. Kauempana pihasta oli savusauna, patakota veden lämmitykseen ja vieläkin kauempana riihi ja puimalato. Riihin jatkona oli ruumenhuone ja varasto, joka oli pihasta siirretty pieni savupirtti. Kauimmaisina olivat ladot ja mylly. Se oli taidonnäyte Laapotinpurossa. Vesi padottiin osaksi rakennettujen, osaksi luonnon muovaamien pengerrysten avulla tekolammeksi. Myllyssä jauhettiin viljat ja vesivoimalla sahattiin laudat. Keväisin lammesta sai kutuhaukia.

Karjaa pidettiin paljon. Maitoa ja lihaa tarvittiin oman väen ruokintaan, mutta kermaa myytiin myös voin valmistukseen Koveron meijeriin. Jääkellarin päällä oli hirsinen maituhuone, jonka hyllyillä kerma ensin hapatettiin saviruukuissa. Mummo huolehti maituhuoneen puhtaudesta; ketään ulkopuolista ei edes laskettu sisälle.

Mummo oli monessa taitava, mutta laulunlahjaa hänellä ei ollut. Kun hän keinutti kätkyttä, kohta kuului: "Elä laula!" Jos ei ollut laulunlahjaa, niin oli suhtasilmää ja kiinnostusta käsitöihin. Tallessa on hieno jugend-aiheinen kunnia-kirja:

Yleinen
Käsateollisuus
Näyttely
Kuopiossa 1906.
Siinä Kaisa Meriläinen on saanut kolmannen sijan hamekankaasta. Allekirjoittajana on Ferdinand von Wright.

Nuoruuden valokuvissa mummo on muodikkaasti pukeutunut ja vielä hoikka varreltaan. Ajan muodin mukaan pusero on pystykauluksinen, etumus on koristeltu, muhkeat lampaanlapahihat, pitkä hame kapealla uumalla ja kupurasolki tai hopeinen Muisto-rintaneula leuan alla. Sormessa näkyvät paksut kultaiset vihkisormukset. Ne mummo vaihtoi rautaisiin sota-ajan kultakeräyksessä.

Talossa oli vähitellen paljon tekstiilejä, olihan pellavaa ja villaa omasta takaa. Kangaspuina olivat kapeat pyöräpuut, joten jokaisessa lakanassa ja vaativilla sidoksilla tehdyissä pöytäliinoissa ja villaisissa sänkypeitoissa oli sauma keskellä. Kasvavat tyttären tekivät paljon käsitöitä. Tyne ja Anni kävivät yhdessä Pohjois-Karjalan kansanopiston ja sieltäkin oppia tuli. Jo kansakouluajalta on tallessa tyttöjen taidokkaita akvarellitekniikalla tehtyjä sohvatyynyjen ja liinojen malleja. Piirongin laatikot suorastaan pursusivat liinoja, kirjailtuja pellavalakanoita, tarjotinliinoja, kampapusseja, pyyheliinapeittoja ja pannumyssyjä. Mummon näkee valokuvissa usein sukankudin kädessä. Aina piti neuloa, kun oli mahdollisuus, jopa naapuriin kävellessä.

Äitini säilytti suurena aarteenaan anoppinsa neulomia punamustia kirjokintaita. Hän muisti myös sanoa: "Yhdeksän vuotta olin miniänä ja kertaakaan ei anoppi minulle pahasti sanonut." Äidilläkin oli työtä paljon. Mummo oli sukurakas, vieraita kävi paljon, talossa pidettiin keitto- ja kudontakursseja, maamiesseuran juhlia ja iltamia, herraseurueet kävivät syksyisin metsällä. Aiti kertoi, että usein padassa kiehui parikymmentä vieraslakanaa. Paremmille vieraille vietiin kahvi saliin. Tarjotin oli niin iso, että ovissa joutui menemään sivuttain. Jokaisen vieraan edessä niiaattiin ja vieras otti tarjottimelta kahvin ja "kastettavan". Siis kuin Volter Kilven Alastalon salissa kuunaan! Ruokataloutta hoidettiin taitavasti. Aina oli tarvikkeita omasta takaa. Sunnuntaina ja vieraille tarjottiin karjalan-

piirakat ja lihapotti, josta mummo annosteli jokaiselle "lihakohtalon".

Mummon Pekka-puoliso menehtyi äkillisesti 27.7.1934 sydänkohtaukseen kärjätalon pihalla. Olivat suuret helteet ja matkalaskun mukaan ukkini oli mennyt kävellen Tuupovaaraan. Ukin arkku tuotiin riiheen ja Hilja-täti kertoi vieneensä sinne joka päivä kukkivia tuoreita horsmia. Suuret hautajaiset pidettiin viiden päivän kuluttua. Ihmetellä täytyy, miten surureunaiset kutsukortit ehdittiin painattaa ja postittaa, teurastukset ja leipomiset suorittaa. Surutaloon kokoonnuttiin kahdeksalta aamulla. Musta arkku lepäsi pihavaahteran alla metsästä tuotujen kuusten ympäröimänä. Valokuvassa mummo seisoo arkun äärellä levollinen ja tyyni ilme kasvoillaan.

Ukki oli perustamassa Tuupovaaran suojeluskuntaa, ja mummolle läheiseksi tuli lottatyö, olivathan Maikki-sisar ja Pekka-veljen puoliso aktiivilottia myöskin. Mummosta on maininta jo vuoden 1928 Lottien Valkoisessa kirjassa. Lottien ompeluiltoja pidettiin Laapotissa säännöllisesti. Tallessa on mummon lottamerkki ja hopeinen 20-vuotismerkki. Tyne-tyttären tytär Helvi (s. 1923) oli myös lotta ja Laapotissa mummoa auttelemassa välirauhan aikana. Kesäkuussa 1941 Helvi oli juuri saanut pyykin likoon peltojen alla olevalle pyykkipurolle, kun hänen äitinsä serkku Toini tuli Alapihasta reppu selässä ja sanoi: "Nyt on lähdevä!" Helviä huolettivat pyykki, mutta mummo sanoi: "Lähdevä on, kun kutsu käy, pyykki kerkiää aina." Niin naiset kävelivät 20 kilometrin matkan Kattila-ahon koululle, jonne oli perustettu Rajajääkärikomppania 44. Talvisodan aikana mummo oli evakossa Karttulassa Sutisen talossa. Tuupovaara sai evakuoimiskäskyn 4.12.1939. Apulaiset ajoivat karjan kovassa pakkasessa Hammaslahden asemalle, josta päästiin junaan. Huhtikuussa mummo tuli takaisin omia teitään, ja Laapotti oli täynnä kotiutettavia sotilaita. Upseeri tuli kammarista tupaan ja kysyi: "Kukas sinä olet?"

"Ka, minä olen tämän talon emäntä, mutta kukas sinä olet", vastasi mummo.

Tuupovaaran lottia. Kaisa Meriläinen kolmas vasemmalta.

Korkealla iällä 1950-luvun alkupuolella mummo teetti suuren remontin. Korean sodan ansiosta puun myyntihinta oli korkealla, ja myyntitulot mahdollistivat remontin. Kaikki uusittiin talossa kivijalkaa ja hirsikehikkoa lukuun ottamatta. Tuvan hirsiseinä oli kallistunut, mutta se vedettiin "vennäin vorokilla" paikoilleen. Äidille remonttikesässä oli selviytymistä. Asuttiin aitoissa, ruoka suurelle rakennusjoukolle tehtiin saunalla, jonne oli padan viereen muurattu väliaikainen hella. Miltei päivittäinen leipäaikina kuljetettiin maitokärryillä naapuriin paistettavaksi. Muurarien tulo viivästyi ja vasta lokakuussa äiti pääsi salin lattialle lasten kanssa nukkumaan. Kesän aikana 4-vuotias Pekka-veljeni sairastui vielä hinkuyskään. Seuraavana vuonna mummo hankki sähköt ja osti harmaan Massey Fergusonin. Ohjat olivat mummon käsissä, vaikka isä ja Jussi-setä tekivät tilan työt.

Vähitellen mummon voimat hiipuivat, ja hän kuoli kotonaan 20.8.1955. Anna-tytär, joka oli sairaanhoitaja, oli paljon hoitoapuna.

Kuolinsyynä oli jonkunlainen vatsan alueella oleva kasvain. Hautajaisjärjestelyissä oli apuna nuoria sukulaistyttöjä, jotka yöpyivät aitan vintillä. Ennen pitkää siellä alkoi tyynysota. Vanhempi väki meni nuhtelemaan moista meininkiä hautajaistalossa, mutta joku sanoi: "Emäntä se olj niin leikkisä ihminen, ei se ois tätä pahakseen pannunna."

Monista lähteistä heijastuu mummon auttava ja lähimmäistä rakastava luonne. Pekka Jormanainen kertoi: "Myö kun oltiin Hannan kanssa yksin

mänössä sovan jäläkeen, nin Luapotin emäntä se anto meille yhtä ja toista talloustavarroo. Meillä itellä ei ollunna muuta kun kaks tyhjee reppuu."

Mummon kuva on muotoutunut näistä lauseenvälähdyksistä, vanhoista valokuvista ja kirjeistä, vieraskirjasta vuosilta 1937-1950, kenkälaatikkoon kootuista lehtileikkeistä, mutta jälleen kerran: "Niin paljon olisi pitänyt kysyä, kun kertojia vielä oli elossa."

Olin mummon kuollessa miltei 5-vuotias, ja vaikka asuimme samassa talossa, muistoni hänestä ovat ihmeen vähäiset, kirkkaimpana vain pari tuokiokuvaa. Toisessa tulen saliin ja näen mummon istuvan matalassa pehmustetussa kiikkutuolissa, ja äiti on kantanut lattialle kiikkutuolin ympärille ruukkukukat, joitten lehdiltä mummo pyyhkii pölyjä istualtaan. Toisessa juoksen läpi tuvan etukammariin, jonka sängyssä mummo lepäilee. Olemme ottaneet veljeni kanssa ohueksi hiutuneet veitset ja katkoneet niillä karhunputkia. Leikimme olevamme viidakossa. Pölähdän mummon kasvojen eteen hikisenä ja sanon: "Minä haluaisin olla poika." Mummosta se ei ollut hyvä ajatus!

Maanviljelijä, herastuomari

Pekka Meriläinen.

Maanviljelijä, herastuomari Pekka Meriläinen Tuupovaarassa kuoli eilen perjantaina t.k. 27 p:nä illtapäivällä sydänhalvaukseen majatalon pihamaalla ollessaan menossa Kihlakunnanoikeuden välikäräjäistuntoon. Hän oli syntynyt Tuupovaaran Herajärvellä Laapotin tilalla 25 p:nä maalisk. 1873 ja oli siis 61 vuotta täyttänyt. Puoliso, o.s. Kaisa Vatanen, ja lapset jäivät laajan sukulais- ja tuttavapiirin kanssa kaipaavaksi muistelemaan rehdin miehen äkillistä siirtymistä ajallisuuden rajan toiselle puolelle.

Käytyään Ilomantsin kansakoulun, kun Tuupovaarassa ei silloin vielä kansakouluja ollut, ja Pohjois-Karjalan kansanopiston Pekka Meriläinen ryhtyi maanviljelijäksi syntymätilallaan Laapotissa, jossa hän sitten uskollisesti ja ammattitaitoisesti jatkoi isänsä elämäntyötä.

Maanviljelijä Pekka Meriläinen suoritti varsinkin kunnallisena toimihenkilönä suurtyön kuntansa ja maakuntansa hyväksi. Hän oli epäluokuisissa kunnallisissa ja seurakunnallisissa toimissa lähes 40 vuoden ajan, m.m. Tuupovaaran kunnanvaltuuston jäsenenä v:sta 1918. Tuupovaaran kunnan manttaalinomistajain kuntakokouksen, valtion tulon ja omaisuusverolautakunnan, holhouslautakunnan, perintöverolautakunnan y.m. puheenjohtajana sekä kunnallislautakunnan, asutuslautakunnan, maanjako-oikeuden y.m. jäsenenä vuosikymmenet.

Kihlakunnanoikeuden lautamiehenä maanviljelijä Pekka Meriläinen oli yli 20 vuoden ajan ja sai herastuomarin nimen ja arvon. Herajärven kansakoulun rakennustoitimikuntaan ja johtokuntaan, vaalilautakuntiin sekä kunnallisissa että valtiollisissa vaaleissa hän kuului jäsenenä vuosikymmeniä. Tuupovaaran ja Ilomantsin pitäjän erotessa hän oli Tuupovaaran sekä Pyhäselän ja Kiihtelysvaaran kuntien erotessa Kiihtelysvaaran kunnan valitsemana valtuutettuna erojärjestävässä toimikunnassa.

Herastuomari Pekka Meriläinen oli myös innokas suojeluskuntamies. Hän oli mukana perustamassa Tuupovaaran suojeluskuntaa ja toimi sittemmin kyläpäällikkönä ahkerasti harrastaen m.m. ampumista. Muutama vuosi sitten hän sai sk.-ansioistaan suojeluskuntain ansiomitalin.

Herastuomari Pekka Meriläinen kuului pitäjänsä ensimmäisten ja valistuneimpien maanviljelijäin joukkoon. Hänen viljelyksensä oli esikuvallista ja taloudellista. Hän oli myös pari kertaa Kansallisen Kokoomuspuolueen kansanedustajaehdokkaana sekä edusti kuntaansa monissa tilaisuuksissa. Nyt tämä reipas isänmaallismielinen maamies on poissa keskuudestamme, mutta hänen työnsä elää.

Muutamia poimintoja kirjeenvaihdosta:

Oskola 27.8.1908. (Maikki-sisko Kaisalle postikortilla) "Tule pyhänä Vatalaan. Meiltäkin tulee koko joukko. Lämpimät terveiset kaikille lähettää Maikki, Kusti, Tyyne ja Anna.

Pinjainen 7.6.1942. (Anna Velille rintamalle) "En saa nyt lomaa juhannukseksi. Olisin niin mielelläni tullut vähäksi aikaa maidon, voin ja leivänkin ääreen. Sain muutoin kotoa sipulia ja kilon voita sekä ohraryynejä. Tuskinpa koskaan olen niin iloinen ollut paketista kuin nyt. Voita pidettiin tuiki tarkasti sitten niin että riitti 5 viikoksi".

Laapotti 3.7.1942. (Jussi Velille rintamalle) "Viikko sitten oli hautajaiset Konnunniemessä, minä olin pyörällä, äiti meni Saarikiven autossa, oli tilattu sieltä kuorma-auto hautajaisiin, siinä pääsi tulemaan tai menemään".

Puntarkoski 5.6.1946. (Maikki Oksanen ent. Riikonen mummolle) "Sydämeistäni onnittelen merkkipäivän johdosta. Mieluisten muistojen joukkoon olen asettanut sen ystävällisyyden ja vieraanvaraisuuden, jonka sain osakseni Teiltä ja lämpöä ja kodikkuutta huokuvasta kodistanne".

Maija Rautava

Australian Vatanen

Kirsi ja Sydneyn oopperatalo.

Kirsi York (s. Vatanen) syntyi 29.8.1969 Tuupovaarassa **Salme** (s. Kekko, 1941 - 2013) ja **Väinö Vatasen** (Pomilon Vatasia, 1943 – 2014) esikoisena. Perhe muutti melko pian Kirsin syntymän jälkeen Toivakkaan. Siellä Salme toimi kättilö-terveydenhoitajana vuoteen 1991. Väinö ajoi alkuun appensa kuorma-autoa ja sitten hän hankki leivän metsurina. Perheeseen syntyi **Olli** 1971 ja **Hanna** 1977. Tällä hetkellä Olli asuu perheen Toivakan kodissa ja Hanna Helsingissä. Hanna on avioitunut Ghanasta kotoisin olevan **Yusif Bodun** (Joosepin) kanssa, ja heillä on vuoden ikäinen suloinen **Salma**-tytär.

Kirsi kävi peruskoulun Toivakassa, lukion Vaajakoskella ja suoritti ylioppilastutkinnon 1988. Heti kirjoitusten jälkeen hän lähti vapaaehtoistyöhön Israeliin kibbutsiin kuudeksi viikoksi. Sairaanhoidajan opintojen ja sisätautien- ja kirurgianhoitajaksi erikois-

tumisen jälkeen Kirsi työskenteli muutaman vuoden Keski-Suomen keskussairaalassa Jyväskylässä.

Mieli teki maailmalle näkemään, kokemaan ja oppimaan englantia. Kirsi oli vuoden 1994 au pairina Kaliforniassa. Kokemus oli hyvin avartava, ja kielitaito karttui.

Au pair -vuoden jälkeen Kirsi palasi takaisin Suomeen töihin Jyväskylään ja suoritti jatko-opinnot terveydenhoitajaksi. Mutta veri veti taas maailmalle, Emiraatteihin 1998. Siellä Kirsi työskenteli vuoden paikallisessa sairaalassa. Se oli hänen ensimmäinen kokemuksensa sairaanhoitajana vieraassa kulttuurissa. Elämä Abu Dhabissa oli länsimaalaisena naisena suhteellisen helppoa eikä ollenkaan ahdistavaa. Koti-Suomeen palattuaan Kirsi teki vuoden keikkatyötä Helsingissä eri sairaaloissa.

Lokakuussa 2000 elämä muuttui totaalisesti. Kirsi haki ja pääsi Saudi-Arabiaan Riadiin kruununprinssi Abdullahin yksityiselle klinikalle hoitajaksi. Vanha kuningas oli sairaaloinen ja kuninkaan tehtäviä hoiti prinssi Abdullah, josta tuli myöhemmin kuningas. Hän kuoli iäkkäänä kaksi vuotta sitten.

Työskentely ja eläminen Riadissa oli aivan erilaista kuin Abu Dhabissa. Isoa kuninkaallista perhettä hoidettiin 24 tuntia vuorokaudessa. Työvuorot olivat 12 tunnin mittaisia. Työ ei fyysisesti ollut rasittavaa, virheisiin ei ollut varaa, ja se aiheutti stressiä. Pahimpia olivat työvuorot, jolloin ei tapahtunut mitään, vain odotusta ja varuillaan oloa. Protokolla piti hallita. Työasuna käytettiin pitkiä valkoisia housuja ja pitkää tunikaa, hyvin kammattuna ja meikattuna. Kirsi sanoi kantaneensa aina huulipunaa taskussaan. Hoitohenkilökunnan asunnot olivat Riadissa kansalaiskaartin sairaalan asuinalueella ja Jeddassa palatsin vieressä. Työnteko lähellä valtaa, äärimmäisen yltäkylläisyyden keskellä, oli silmiä avaava kokemus. Lomilla työympäristöstä lähdettiin aina rentoutumaan muualle, ja se tarkoitti aina maasta poistumista.

Kuninkaallisessa klinikalla työskenteli samaan aikaan ensihoitajana ukrainalaistaustainen, Yhdysvalloissa kasvanut **Gary York**. Gary työskenteli kruununprinssin ensiaputiimissä kuusi vuotta. Hän seurasi prinssiä häntäkärpäsenä joka paikkaan. Kirsi ja Gary kohtasivat. Kirsi sanoo, että se oli miellyttävän kokemus Saudi-Arabiassa. Seurustelu oli pidettävä tarkkaan salassa kaikilta. Kaupungilla ei voinut liikkua yhdessä; välimatkaa piti olla vähintään muutama sata metriä. Saudinainen ei voi liikkua yksin kaupungilla vaan aina avio- tai sukulaismiehen seurassa. Ulkomaalaisten pariskuntien on pyydetäessä näytettävä avioliittotodistuksensa. Kaikkien naisten pitää käyttää abaijaa ulkona liikkeessaan. Kirsi kertoi, että se oli mainettaan parempi asu, väljä ja vilpoisa, eikä koskaan ollut pukeutumiso ongelmia. Mutawa, uskonnollinen poliisi,

puuttuu ärhävästi tilanteisiin ja keppi heiluu. Naisen asema on huono Saudi-Arabiassa. Naiset saivat äänioikeuden vasta äskettäin. Autoa he eivät saa ajaa vielääkään. Kirsi kertoi, että hän monesti näki ahdistuneita naisten katseita abaijan suojista. Kuninkaallisen perheen naiset elivät kultahäkissä pitkästyttävää ja joutilasta elämää.

Gary rakennutti Saudi-Arabiasta käsin taloa itselleen Australiaan. Gary oli – ja on vieläkin – innokas surffaaja. Hän oli tutkinut hyviä surffauspaikkoja ja saanut selville, että parhaat paikat ovat Australian itärannikolla, Sunshine Coastilla. Taloa rakentaessaan hän ei arvannut, että saisi myös emännän taloonsa. Talo valmistui 2002 Peregian Beachille Tyynen valtameren rannalle, 130 kilometrin päähän Brisbanesta. Kun Kirsi oli lähdössä alkuvuodesta 2002 uutta taloa katsomaan, Salme-äiti tuumasi: ”Kirsi lähtöö rugin paikkoo kahtommaan.” Samana vuonna Kirsin ja Garyn työ kuninkaallisessa sairaalassa päättyi. Kirsi sanoo, että hänelle kaksi vuotta riitti, Gary sieti kuusi vuotta. Molemmat olivat hyvin onnellisia, kun pääsivät Australiaan aloittamaan yhteistä elämää. Häitä juhlittiin meren rannalla lokakuussa 2002. Paikalla oli vain tuomari ja kaksi naapuria todistajina.

Tyyni valtameri, Laguna Bay Noosassa.

Rauhallista kotielämää ei kestänyt kauan. Saadakseen työviisumin Kirsi lähti 2004 Alice Springsiin, josta hän sai sponsorisairaalan. Alice Springs on keskellä Australiaa, keskellä ei mitään, lähellä kuuluisaa Ulurua. Siellä Kirsi työskenteli 2½ vuotta ja sai dialyysihoitajan pätevyyden. Lähes kaikki potilaat olivat aboriginaaleja. Kirsi kertoo, että he olivat mukavia ja sydämellisiä ihmisiä. Isoin ongelma oli yhteisen kielen puute. Alice Springs on 3000 kilometrin päässä Peregean Beachin kodista. Kirsi kävi kaksi kertaa vuodessa kotona. Gary ajeli muutama kerran pitemmäksi aikaa Kirsin luokse. Lokakuusta 2007 lähtien Kirsi työskenteli dialyysihoitajana 35 kilometrin päässä naapurikunnassa ja nyt vuoden päivät omassa kotikunnassaan Noosassa. Potilaat ovat hyvin iäkkäitä. Vanhin hoidettava on tällä hetkellä 90-vuotias serbialainen mies.

Elämä Australiassa soljuu rauhallisesti: Kirsi ahertaa töissä viikot, Gary on eläkkeellä, tekee kotihommat ja hoitaa Rapsu-kissaa. Yhtenä päivänä Rapsu vain ilmestyi Kirsin ja Garyn luokse ja asettui taloksi. Nyt se on rokotettu ja rekisteröity. On kuulemma luonteeltaan hyvin

omapäinen. Öisin se valvoo lähiseutua. Aamuisin yötyövuoron jälkeen se on hyvin uupunut. Kirsi hoitajana ymmärtää sen.

Vapaa-aikana Kirsi ja Gary pyöräilevät, kalastelevat, käyvät valasretkillä ja viettävät paljon aikaa meren rannalla. Ja tietysti Gary surffaa. Usein hän lähtee aamulla aikaisin merelle surffilaudan kanssa, jos tuulet ovat suotuisat. Kun meillä on kesä, Australiassa on talvi. Silloin öisin voi olla hyvinkin viileätä. Suomesta saadut villasukat ovat silloin tarpeen. Kuumien aikojen vuodesta on marrasmaaliskuu. Meidän syksy on Australiassa ihanaa kevätaikaa.

Maa on valtava, välimatkat ovat pitkiä. Lentäminen on edullinen ja tavallinen tapa siirtyä pitkänkin matkan päähän. Ihmisiä on vain 25 miljoonaa. Asutus on keskittynyt rannikoille. Suurin osa Australian asukkaista on Euroopasta ja muualta tulleita siirtolaisia ja heidän jälkeläisiään. Australian alkuasukkaita, aboriginaaleja, on 450000. Vuosisatojen saatossa aboriginaalien kohtelu on ollut tylyä. ”Vieläkään heitä ei ole mainittu Australian perustuslaissa”, Kirsi ihmettelee.

Kirsi ja Gary York.

Australian luonto on hyvin monimuotoinen ja rikas: kuivia hiekka-aavikoita, sademetsiä, lumihuippuisia vuoria Tasmaniassa. Tulvat, kuivuus, syklonit ja maanjäristykset eivät ole harvinaisia. Eläimistä pussieläimet ovat Australian erikoisuus. Kengurut ovat vähentyneet, samoin koalat. Asutus, eukalyptuspuiden väheneminen ja koirat ovat vähentäneet koalakantaa. Myrkkykäärmeitä on paljon. Kirsi kertoo, että keväällä kun sää lämpenee, on tarkkaan katsottava rantapolulla jalkoihinsa, ettei polkaise käärmeen päälle. Metsään Kirsillä ei tee mieli kävelemään niin kuin Suomessa. Kerran töistä tullessaan Kirsi oli vähällä ajaa autolla pythonin päälle. Kuukaburrat, naurulinnut, herättävät aamuisin äänekkäällä räkätöksellään.

Australia on turvallinen ja vakaa maa. Ihmiset ovat välittömiä ja asioita hoidetaan rennolla otteella.

Pääministerit vaihtuvat usein – ihan kuin meilläkin. Australian pakolaispolitiikka on hyvin tiukkaa. Australialaiset ihailevat Suomen koululaitosta ja elintasoja. Australia on Kirsille toinen kotimaa.

Australian kansalaisuuden Kirsi ja Gary saivat 26.1.2008 Australia-päivänä. Nyt hänellä on kenguru- ja leijonapassi, ja riippuu matkakohteesta kumpaa hän käyttää. Leijonapassilla on hyvä maine.

Suomi-ikävä iskee ajoittain, erikoisesti tammikuussa. Kun Salme-äiti sairastui vakavasti, Kirsi ehti Suomeen hoitamaan häntä viimeisiksi viikoiksi tammikuussa 2013. Vuotta myöhemmin tammikuussa Kirsi sai yöllä puhelinsoiton: Väinö-isä oli kuollut äkillisesti omalle kotipihalleen. Kirsi kaipaa sukua, suomalaisia ystäviään ja suomenkielillä puhumista. Häntä surettaa, kun monet sukujuhlat Suomessa ovat jääneet väliin pitkän välimatkan takia. Mutta onneksi voi skypeuttaa, olla Facebookissa, lukea netistä lehdet ja katsoa suomalaisia TV-ohjelmia. Siunattu Yle Areena! Valitettavasti kaikki ohjelmat eivät avaudu Australiassa. Ainaisessa Australian kesässä Kirsi kaipaa vuodenaikoja, metsiä ja järviä. Kirsi tapaa harvakseltaan lähellä asuvia suomalaisia naisia, ja silloin saatetaan saunoakin. Joskus Kirsi paistaa suomalaista pullaa – Garyn suureksi riemuksi – ja jopa karjalanpiirakoita, jos saa ruisjauhoja.

Viime syksynä Hanna-sisko matkusti Salma-tyttärensä kanssa Kirsin luokse muutamaksi viikoksi. Ja jos hyvin käy, ensi kesänä Kirsi tulee Suomeen, viipyy ja viihtyy täällä useita viikkoja. ”Sitten minä kierrän kaikkien sukulaisten luona, saunon ja uin järvissä”, Kirsi lupaa.

Liisa Koponen s. Vatanen
(Kirsin täti)

10/11/81
Eet. Työtä ja rukeita,
Nina myös ammistuu,
Mököistä matalasta linna
malnistuu.
A. J. K.

Nämä kolme kappaletta: Uisko, Trivo, Rakkaus.
Kell' on kanssaan klamassa sill' on tosi tointamus;
Minuety ja omi sivit taida häntä kurnella,
Eika vaira vaitonkäynti, viha vaino runnella.
Nina Luellman.

Luopotin Kaisan nuoruuden muistovärssykirjasta.

Hyvä kirja Tohmajärven Vatalasta

Mauri Rautiainen: Elämää Eljakselassa. Historiaa ja perinnettä Tohmajärven Vatalasta. 2016, 201 s.

Turussa asuvan Vatalassa syntyneen Mauri Rautiaisen kirjassa on kolme aihetta: Vatalan kylän historia, kirjoittajan suvun ja kotitilan vaiheet sekä kylän elämän kuvaaminen.

Vatasten suvun kannalta kirja on mielenkiintoinen, koska siinä kerrotaan kylän ensimmäisistä, pitkäaikaisista asukkaista Vatasista. Aivan ensimmäiset asukkaat ilmestyivät Valkeavaaraksi nimetylle kylälle tosin jo ennen Vatasia 1600-luvun lopulla. Vatasten Tohmajärven sukuhaaran kantaisä Olli Vatanen (1686 – 1762) tuli kylään ilmeisesti 1720-luvulla. Veijo Saloheimon mukaan Olli oli aika huomioiden melko varakas. Hänellä oli Isonvihan jälkeen kaksi hevosta, viisi lehmää, kaksi hiehoa, kahdeksan lammasta, kaksi sikaa, osuus nuotasta ja vene. Hän viljeli ohraa, kauraa ja ruista. Kymmenkunta vuotta Ollin kuoleman jälkeen jaettiin hänen kruununtilansa Vatala neljään osaan. Nuorin pojista Antti sai osan tilasta, tilan nimeksi tuli isännän nimen mukaan Anttila. Se sijaitsee noin viisi kilometriä pohjoiseen Antin lapsuuskodista.

Vatasten Anttilan tila siirtyi Rautiaisten omistukseen 1885. Tilalla ei ollut vakinaisia asukkaita ennen kuin Elias Rautiainen muutti sinne Suomen itsenäistymisen jälkeen. Anttilaa alettiin nimittää Eljakselaksi vaikka virallinen nimi nykyäänkin on Anttila. Nykyiset Rautiaiset kutsuvat taloa Petäiköksi, joka on Vatalan kylän pohjoisosan nimi. Eteläinen, alkuaan Ollin asuttama tila siirtyi myös muille.

Anttilan viimeisenä Vatasena omistanut Katriina Vatanen kuoli 1887. Hänen sisarensa, 1893 kuollut Maria Vatanen oli viimeinen kylässä asunut Vatanen. On kiinnostavaa ja

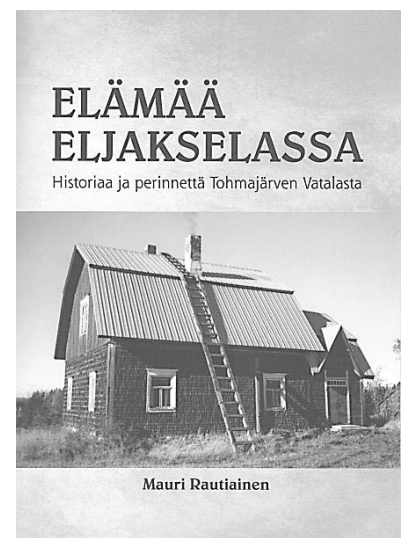
erikoista, että kylä sai viralliseksi nimekseen Vatala vasta viimeisen Vatasen kuoleman jälkeen! Kylässä lienee myöhemminkin asunut suvun tyttärien jälkeläisiä.

Nykyinen Anttilan eli Eljakselan päärakennus on vuodelta 1799 ja aitta on rakennettu seuraavana vuotena. Tila on inventoitu rakennus- ja kulttuurihistoriallisena kohteena. Tilalla on päärakennuksen lisäksi aitta- ja kärriliiterirakennus, talli- ja aittarakennus, savusauna ja navetta. Rakennuksia on useita kertoja korjattu ja ne ovat hyvässä kunnossa. Talon runsas esineistö on myös tallessa ja käytössä. Eljakselan viimeinen vakinainen asukas oli Eino Rautiainen vuoteen 1967. Tämän jälkeen tila oli suvun kesäpaikkana ja on nykyään sukuun kuuluvan Niko Karppasen omistama.

Elias Rautiaisen pojanpoika on tehnyt hienon, ansiokkaan teon tallentaessaan kotikylänsä, sukunsa ja kotitilansa Eljakselan elämää kansatieteellisellä tarkkuudella. Työ on vaatinut vuosien tutkimisen ja paneutumisen.

Mauri Rautiainen ansaitsee lämpimät kiitokset myös Vatasten sukuseuralta.

Matti Koponen

Vatas-kintaat

Koko: naisten

Tarvikkeet: Pirkka-lanka paksu: vaalean ruskea, vaalean vihreä, sininen, vihreä, vaalean sininen, valkoinen ja punainen. Sukkapuikot nro 5 tai käsialan mukaan.

Voit käyttää myös esim. 7-veljestä lankaa ja 6 numeron puikkoja. Valitse väreiksi Vatas-logon suunnittelijan Arvo Vatasen idea: maa/kallio, pelto, järvi, metsä, taivas ja punainen vaaleakattoinen talo.

Tiheys: 24 s ja 50 krs = 10cm.

Mallineule (Jättösilmukkaneule): 1. krs *1 o, nosta 1 s neulomatta nurin (lanka jää nurjalle)*, toista *_* krs loppuun. 2. krs: *1 s nurin, nosta 1 s neulomatta nurin*, toista *_* krs loppuun.

Huom! Joka toinen mallikerta: 1. krs *nosta 1 s neulomatta nurin (lanka jää nurjalle), 1 o*, toista *_* krs loppuun. 2. krs *nosta 1 s neulomatta nurin, 1 n*, toista *_* krs loppuun.

Työohje (vasemman käden kinnas): Luo vaalean ruskealla 48 s ja jaa ne 4 puikolle. 1 krs neulo nurin. Aloita mallineule vaalean vihreällä 1. ja 2. krs. Vaihda lanka vaalean ruskeaan ja neulo mallineuletta kaksi krs. Vaihda lanka vaalean vihreään ja neulo mallineuletta kaksi krs. Vaihda taas lanka vaalean ruskeaan ja neulo 2 krs mallineuletta.

Vaihda lanka vaalean vihreään ja neulo mallineuletta 4 cm. Ota toiseksi langaksi sininen ja jatka mallineuletta niin, että vuorottelet vaalean vihreää ja sinistä lankaa. Kun olet neulonut kaksi mallikertaa vaalean vihreällä, jatka pelkästään sinisellä.

Kun varren pituus on 8 cm neulo 1. ja 2. puikon s:lla kämmenen puolella mallineuletta niin, että neulot sileää eli neulot kaikki n:s:t o. 3. ja 4. puikolla neulot varsinaista mallineuletta.

Kun kintaan korkeus on 13 cm, neulo peukaloaukkoa varten 2.lla puikolla 2 s varsinaisella värillä ja sen jälkeen 9 s eri värillä, siirrä eri värillä neulotut s:t takaisin vas. puikolle ja jatka mallineuletta.

Kun kintaan korkeus on 14 cm, vaihda väri vihreäksi niin, että neulot yhden mallikerran vihreällä ja yhden mallikerran sinisellä, jatka pelkällä vihreällä.

Kun kintaan korkeus on 15 cm neulo 3. puikon 5 – 12 nurjat silmukat oikein mallineuletta (kuten kämmenpuolella) (kuvion kohta). Kun kintaan korkeus on 18 cm lopeta kuvion kohta ja palaa neulomaan mallineuletta.

Kun kintaan korkeus on 19 cm vaihda väri siniseksi niin, että neulot yhden mallikerran sinisellä ja yhden vihreällä, jatka pelkällä sinisellä 3 mallikertaa.

Kun kintaan korkeus on 21 cm ota mukaan vaalean sininen lanka, neulo 1 mallikerta vaalean sinisellä, 1 mallikerta sinisellä, 1 vaalean sinisellä ja 1 sinisellä. Jatka vaalean sinisellä.

Aloita kärkikavennus: kavenna joka toisella kerroksella 1. ja 3. puikon alussa 2 s yhteen, 2. ja 4. puikon lopussa tee yvk (1 s neulomatta, 1 o, vedä nostettu silmukka neulotun yli). Vedä lanka viimeisten 8 silmukan läpi.

Peukalo

Poimi peukalon aukosta 2:lle tai 3:lle puikolle 20 s (9+9 ja molemmista reunoista 1 s). Neulo sileää mallineuletta (kuten kämmenpuolella) n. 6 cm, tee kärkikavennus.

Viimeistely

Silmikoi (silmukoita jäljentämällä) punaisella langalla selkäpuolelle kuvio (talo) 8 s ja 3 krs ja valkoisella langalla 8 s ja 2 krs. Päättele langat.

Neulo toinen kinnas peilikuvaksi.

Malli: Leena Vatanen, puh. 0440290971

Mallineule:

– n – n – n – n – 4. kerros

– o – o – o – o – 3. kerros

n – n – n – n – n 2. kerros

o – o – o – o – o 1. kerros

Mallikerta= 1. ja 2. krs tai 3. ja 4. krs

Kämmenpuolen mallineule:

– o – o – o – o – 4. kerros

– o – o – o – o – 3. kerros

o – o – o – o – o 2. kerros

o – o – o – o – o 1. kerros

o = oikea silmukka

n = nurja silmukka

– = nurin neulomatta (lanka jää nurjalle)

Mallikerta= 1. ja 2. krs tai 3. ja 4. krs

Sukututkimustilanne

- Sukukirjan suunnittelu on aloitettu ja ensimmäinen osa on päätetty tehdä alkaen suvun varhaisvaiheista Suomen itsenäistymiseen saakka.
- Muisteluksia ja kuvia jokaisesta sukuhaarasta tarvitaan elävöittämään sukukirjaa! Niitä voit lähettää Jukka Hirvoselle, Matti Kuposelle, Anneli Saariselle, Anssi Sauralle, Pekka K. Vataselle tai Maarit Väisäselle. Kaikkien yhteystiedot ovat sivulla 18.
- Sukukirjassa julkaistaviin alle 100 vuotta nuorempiin täysi-ikäisten tietoihin tarvitaan lupa. Sen voitte antaa Perhetieto-lomakkeella. Lomake löytyy kotisivujen Sukututkimus-sivulta. Sukututkijoita auttaa, jos lisää tietoja isovanhemmista, jolloin sukupolvien välinen linkitys onnistuu helpommin.

Sukuni 100 vuotta

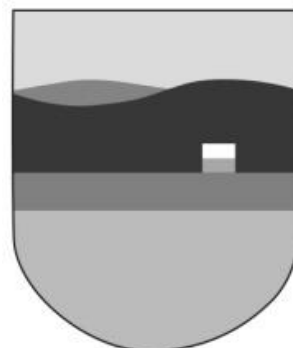
Muisteluita suvun vaiheista kuluneen sadan vuoden aikana: millaisia muutoksia sukulaisten elämässä on tapahtunut, minne ovat asettuneet asumaan, miten suku on kasvanut, miten suku ja sukulaiset tapaavat jne.

Kun kirjoitatte suvun muisteluita Vatasten sukuseuralle, sukukirjaan ja/tai Vatas-postissa julkaistavaksi, voitte lähettää muistelunne myös Sukuseurojen Keskusliiton julkaisemaan Sukuviestilehteen. Sukuviesti toivoo saavansa kirjoituksia pitkin vuotta, jolloin lehden jokaisessa tämän vuoden numerossa olisi julkaistu tarinoita otsikolla *Sukuni 100 vuotta*. Kirjoitusten pituus toivotaan olevan korkeintaan 3000 merkkiä. Kuva tai kaksi kuvaa voi liittää mukaan. Lehden lukijat äänestävät vuoden lopussa mielestään parhaat kirjoitukset, joiden kirjoittajat saavat kunniakirjat ja kirjapalkintoja.

Sukuviestin kirjoitukseen löydät ohjeita: www.suvut.fi/keskusliitto/sukuviesti/kirjoittajanohjeet

ENNAKKOTIEDOTE

**Sukujuhla ja sukokokous
lauantaina 15.9.2018
Kuopiossa Kylpylähotelli Rauhalahdessa**

Jäsenmaksu

Olethan muistanut maksaa sukuseuramme jäsenmaksun!

Jäsenmaksu vuodelle 2017: 20 € jäseneltä, lisäksi 5 € samassa taloudessa elävältä perheenjäseneltä. (10 vuoden jäsenmaksun voi maksaa kymmenkertaisena.)

Vatasten sukuseura ry:n tili: Vaara-Karjalan Osuuspankki: FI19 5047 0720 0361 48
Ilmoitathan maksun yhteydessä viestikentässä: Jäsenmaksu 2017 sekä nimi- ja osoitetietosi.

Hallituksen Jyväskylän kokouksen 11.3. päätöksiä:

Hyväksyttiin vuoden 2016 vuosikertomus ja tilinpäätös
Päätettiin aloittaa sukukirjan suunnittelu
Seuraava sukukokous ja sukujuhla päätettiin pitää Kuopiossa Kylpylähotelli Rauhalahdessa
15.9.2018

Vatasten sukuseuran kotisivut: www.vataset.fi

Vatasten sukuseuran Facebook-ryhmä:
<https://www.facebook.com/groups/vatastensukuseura/>

Yhteystiedot

Vatasten sukuseuran puheenjohtaja:

Kyösti Vatanen
Kehtovaarantie 157
82170 Uskali
puh 0500 234815
vatanenk@gmail.com

Sukuseuran varapuheenjohtaja ja sukututkimus:

Anneli Saarinen
Kauratie 32
21610 Kirjala
puh 050 3651402
m.annelisaarinen@gmail.com

Sihteeri:

Matti Koponen
Pekkalankatu 28
83500 Outokumpu
puh 040 5690491
matteus.koponen@gmail.com

Hallituksen jäsenet:

Tarja Hukka
Riihiniementie 8 a
82430 Puhos
puh 050 5407597
tarja.hukka@hotmail.com

Liisa Koponen
Pekkalankatu 28
83500 Outokumpu
puh 040 5459472
liisa.koponen@outlook.com

Pekka K. Vatanen
Huosiovaarantie 71
82730 Tuupovaara
puh 045 3231883
pekka.k.vatanen@viestilinja.fi

Maarit Väisänen
Jyväskylä
maanuppo@gmail.com

Maija Väänänen
Sopentie 197
82600 Tohmajärvi
puh 050 5307613
maivaana@suomi24.fi

Sukututkimus:
Jukka Hirvonen
Rautionkatu 21 C 19
55910 Imatra
puh 050 4636710
hirvoju2@gmail.com

Anja Saura
Mäntytie 21 B 19
00270 Helsinki
puh 040 7313719
anja.saura@gmail.com

Elsa Kaipio
Vanha Littoistentie 10 b 9
20660 Littoinen
puh 040 7667014
kaipiot@luukku.com

Tuula Kinnunen
Vanha Turuntie 2 H
02710 Espoo
puh 050 3261906
tuuliss@kolumbus.fi

Suvussa tapahtuu:

Sukuseura onnittelee:

Hannu Väistö, 70 vuotta 16.4.2017.

Hannun äiti Helmi o.s. Vatanen on Tuupovaaran (Kakravaaran) Vatashaaraa.

sekä kaikkia muita pyöreitä vuosia täyttäneitä/täyttäviä jäseniä.

Vatas-kintaat

KAIKKI HAUTAKIVIALAN PALVELUT

- uudet hautakivet
- nimen kaiverrukset
- hautakivien entisöinnit
- hautakivien huoltotyöt
- pesut ja oikaisut

KookIRJAIN

Kivimiehentie 6

61300 KURIKKA

050 569 1100

www.hautakuntoon.fi

info@kookirjain.fi

Tervetuloa Vatasten sukuseuran uudistuneelle verkkosivustolle. Uusi osoite on www.vataset.fi

Sivuilta löydät tuoreimmat uutiset sukututkimuksesta, ajankohtaisia artikkeleita, kokouspöytäkirjat, Vatas-postin kaikki numerot sähköisessä muodossa, kuukauden kuvat ja paljon muuta.

Sivusto mukautuu mobiililaitteille, joten voit lukea jutut ja katsoa kuvat kätevästi älypuhelimilla ja tabletilla.

Käy kurkkaamassa uutta ilmettä ja selkeämpää rakennetta osoitteessa vataset.fi.

Tilaa samalla Vatasten uutiskirje, niin pysyt ajan tasalla tulevista tapahtumista ja muista seuran asioista. Uutiskirje toimitetaan sähköpostiisi muutaman kerran vuodessa. Uutiskirjeen tilauslomake löytyy sivuston alatunnisteesta.

Mikäli sinulla on hyviä juttuja, kuvia tai parannusehdotuksia sivustolle, lähetä viesti osoitteeseen toimitus@vataset.fi.

Oikein mukavaa kevättä kaikille!

Kari Vatanen

webmaster

Kuvakaappaus:

